

■ Adnan Özər

MƏRMƏRDƏ AXŞAM

Çıxıb gələr alatoranlıq
təzə şumlanmış tarlalardan
hər addımda bir az da itən topuqları
və taflan külü qoxuyan əlləriylə
çıxıb gələr
hər nəfəsdə çarəsiz bir xəstəliyin
daxili qanaxmasını çəkərək sinəsinə

dalğalarda açar
saçlarını passatlar
fosfor su üzünə çıxar
bir krab çıxmağa çalışar
köksünün spiral dəhlizlərindən

ağır-ağır yeriylər gecə
daşlarında otlar bitmiş
Aspendosun səhnəsinə
və köhnə, vərdişkar bir aktyor kimi
oxuyar genuya günlərindən qalma tiradını

ağ xallı köynəyini axtarar
soyuq qığırdaqlarıyla titrəyərək
qum gürzəsi
çıxıb gələr qütb ulduzu
parıltılı bir kapuşon kimi sovuraraq
kəhkəşanı
bardaş qurub oturur
göy məbədinin minbərinə

dəniz ah! o ucsuz-bucaqsız köksündə
yaşıl xanalar oynayan dəniz
gecə azman bir çoban kimi
qara kəpənəyiylə uzananda üstünə
çırıpınıb tapşırar özünü
vəhşi bir sevginin öpüşlərinə

İPƏK YOLU

Öz-özünə səslənər zəng çiçəkləri
ay titrəşər rüzgarsız gecələrdə
oynamağa nazlanan qız kibi
çıxmaz alay yerinə
süzgün göyrüş yarpaqları

palçıqdan heykəllər can istəyər
bir ürək bir ağız
türkü oxumaq üçün

parıldatmağa çalışar qalayçı ay
könül mühasirələrinin
naxışları silinmiş
tənbəl toplarını köhnə sevdaların

dənizi yuxu tutmaz
boxçası hazır bir qız kimi
ədayla saçlarını arxaya atar
bəkarət və yod qoxuları daşar
gərgin baldırlarından
yaziya alınmamış bir dastanı danışar
yuxusuz çobanlara
gəzərgi bir qaraçı
və dastanın axırında
- zəhər içdikləri yerdə qızla oğlanın -
susub qalar

axan suyun durduğu gecələrdə
bax bu cür rəvayət edilər
bu göbələkli otlaqlardan keçdiyi
ipək yolunun

MƏRASİM

Gecə vaxtı qum və rüzgar
tapdı bağbanın unudulmuş ölüsünü
ay salavat getirdi
sonra bir tülbəndlə ördü üzünü

öldü
mənə dərqli sevgimi bilən idi o
bayatılarımı əzbərləyən

torpaqla boğdu özünü
çalınmayan
atəşlər içində yanan qaval
bazar bıçağındakı qanı
pas sildi
axdı cib aynasının sirləri
öldü
bu xeyriyyə bulaqlarını düzəldən idi o
Skopye güvəcinə naxış vuran

gecə vaxtı qum və rüzgar
girdi yaşılbaşların yuxusuna
çiyələk şamları acılaşdı
yarasa tükələri bitdi
kal meyvə yaşıllığında
kəsmik qurtlandı qablarda

öldü
bütün cığırını yaradan idi o
şahmaran yuxularını yozan
bənövşəyi güvəmi aşılayan idi
yaban oğullarını devşirən

gecə vaxtı qum və rüzgar
bağbanın
gecikmiş cənazə mərasimini
keçirdi
gün çıxana qədər

NƏNƏMİN ÖYÜDÜ

Nənəm közə üfləmə deyərdi
ciyərlərin göyərərmiş

közə üflənən bir nəfəs kimi
keçdi uşaqlığım

Can nənə həmişə xatırladım səni
ərik qurusu bağçanı
öd xəstəliyi çürütmüş ağacları
tökülmüş peyvənd əhəngləri

Can nənə həmişə xatırladım səni
görmək istədim yenə gecələri
səmanın köhlən dolunayını
su içərkən gümüş dodaqlarıyla
xrizantemlərin arxında

həmişə xatırladım səni
arasında ilk misralarını tapdığım
sirkən otlarını
şeirimin yaşıl xallı qurbağası
və qaraçı uşaqlarının yanıltmaclarını
“qurbalışka qurbalışka
ayaqları yayqalışka”

Can nənə həmişə xatırladım səni
Adımı qulağıma üfləyəndən
bir neçə il sonra ölən
babamın qırışan alnını
hörgülərlə naxışlarla
bəzənmiş üzüm asmalarını

gəlib keçdi illər
uçub getdi yun çuvallarından
qış qovunlarının qoxusu
kəsildi süfrəmizdən
Xəlil İbrahim bərəkəti

Can nənə həmişə xatırladım səni

GEC GƏLƏN BAHARIN NƏƏMƏSİ

Çıxıb gəlir miskin bahar
bir saçağın dibindən
yağmur damcılایr kəkildən

Çəmən bığlı bahar
sənə də bir qismət var
Xıdır İlyas küpündə

gəl evləndirək səni
bu söyüd fidaniyla
bağlar yarpaqlamadan
keçilər üçüzləmədən

gəl evləndirək səni
açılsın öküzlərin qisməti
liliput bərbər
ipək çəksin yanaqlarına

gəl evləndirək səni
tək ayaq üstündə göyəm
oynaya oynaya

SƏNİ SEVİRƏM

Səni sevirəm
çağladığıca coşan su
əsdikcə dəliləşən rüzgar
əkildikcə anaclaşan torpaq
öyüd verir mənə bunu

səni sevərkən
türküdən türküyə keçər çay
torpaq yaz yağışıyla oynasır
günorta tozlarıyla dolanır küləyin üfütü
adinla xəbərdar edirlər məni

səni sevirəm
bağda çillənən salxım
budaqda allanan meyvə
cəh-cəh vurduqca tükənən kabakçı quşu
öyüdləyir mənə bunu

səni sevərkən
yaz günəşi şəhvətə boğar bağçanı
kükürd adətləriylə solar bağ yarpaqları
ballı əncirdə yaşayır - min cilvəli - sevgisini
narıncı gərdanlı quşlar
xəbər gətirər sağdışlarım
gül qurusu məktublar

səni sevirəm
xeyirə yozulan xəyallar
ceviz sandıqda gül suları
daş yastıqlarda zümrüd quşları
öyüd verir mənə bunu

BOŞ KƏNDƏDƏ AĞRILI TÜRKÜ

Mərmərdə və qumda
sovrulub toplanan küldə
qarğıdalı günündə, iməcilikdə

axtardım səni
həmişə axtardım

rəng qalmadı kərpiclərdə
kirəmitlər əridi
çəkic susdu, qurğuşun yoruldu
köz söndü, yel endi atından

axtardım səni
həmişə axtardım

yarpaqda və əməkəməcidə
ballanıb boşalan pətəkdə
əks-səda verib sökülən səsdə
bostan təmizliyində, ağac budamada

axtardım səni
həmişə axtardım

rəng qalmadı kilimlərdə
həsirlər çürüdü
yağ palçığa döndü, duz daş oldu
pas qaraldı, su sındı yatağından

axtardım səni
həmişə axtardım

SINIQ KÖNÜL SANDIĞI

Bir çırtmada qırdılar dayaqsız budağımı
(solğun bir yarpağam kök südündən yanıqlı)

Zəhərlə doldurdular ürək fincanımı
(xəmir bir üsküyəm göz mayasından yanıqlı)

Təpiklədilər könül sandığımı
(bir cehiz boxçayam öz içimə səрили)

SISQA QIZA HƏDİYYƏ

- Solğun qız nə gətirim sənə?
- Bir çiçək istəyirəm, heç qoxlanmamış
- sırsıra vurub
qoxlanmaz olub
qəmlənərsən
- susqun qız nə gətirim sənə?
- Bir türkü istəyirəm, heç oxunmamış
- Vay düşüb toyumuza
oxunmaz olub
qəmlənərsən
- Durğun qız nə gətirim sənə?
- Bir dalğa istəyirəm, köpükləri uçmamış
- Bənd tutub selimizi
Coşmaz olub
qəmlənərsən
- Sısqa qız nə gətirim sənə?
- Bir bulud istəyəm, yağmuru boşalmamış
- Quraqlıq çöküb kendimizə
göy quruyub
qəmlənərsən
- Oğlan, şeir gətir mənə!

Türkiyə türkcəsindən tərcümə edən:
Qismət Rüstəmov